

UCHWAŁA NR IV.27.2024
RADY GMINY ŚNIADOWO

z dnia 24 września 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2032**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 -2032, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XXIII.149.2021 Rady Gminy Śniadowo z dnia 18 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2027

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Śniadowo.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2024 – 2032

I. Wprowadzenie

Rodzina jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, spełniającym określone funkcje względem niego, w tym m.in. zaspokaja potrzebę bezpieczeństwa, miłości, przynależności, szacunku i uznania, przekazuje obowiązujące w społeczeństwie normy i wzorce zachowań oraz wartości. Rodzina kształtuje człowieka i przygotowuje go do życia w społeczeństwie.

Przemoc domowa jest zjawiskiem powszechnie występującym w naszym społeczeństwie. Dotyka rodziny o różnym statusie społecznym.

System przeciwdziałania przemocy w Polsce określa ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej / Dz.U. z 2024, poz.424 z późn. zm./, która m. in. wskazuje jednostkom samorządu terytorialnego oraz organom administracji rządowej zadania do realizacji, określa sposób postępowania z osobą doznającą przemocy domowej oraz z osobą stosującą przemoc.

Ustawodawca wyznaczył gminom zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Stosownie do jej zapisów zadaniem gminy jest tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w ramach którego funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny, integrujący i koordynujący działalność na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Zespół Interdyscyplinarny Gminy Śniadowo został powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Śniadowo Nr 66.2023 z dnia 22 września 2023 r.

Ustawodawca zobowiązał również gminy do opracowania i realizacji programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2024–2032. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleń.

II. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej .

Przemoc domowa oznacza jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą domową.

Przemoc domową charakteryzuje to, że:

- jest intencjonalna – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary;
 - siły są nierównomierne – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą; sprawca jest silniejszy a ofiara słabsza;
- narusza prawa i dobra osobiste – sprawca wykorzystując przewagę siły narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku);
- powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody; doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Osobą doznającą przemocy domowej może być każdy, szczególnie:

- współmałżonkowie lub partnerzy (najczęściej kobiety);
- dzieci,

- osoby starsze,
- osoby chore i niepełnosprawne.

Przemoc domowa może przyjmować następujące formy :

Przemoc fizyczna - naruszanie netykalności fizycznej; zachowania powodujące uszkodzenie ciała lub niosące takie ryzyko, np. bicie, popychanie, szarpanie, kopanie, duszenie, policzkowanie;

Przemoc psychiczna - naruszenie godności osobistej; zawiera przymus i groźby, np. obrażanie, wyzywanie, wyśmiewanie, szydzenie, okazywanie braku szacunku, poniżanie w obecności innych osób, kontrolowanie i ograniczanie kontaktu z bliskimi, poddawanie stałej krytyce;

Przemoc seksualna - naruszenie intymności; zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowanie aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić, np. wymuszanie pożycia seksualnego, obmacywanie, gwałt, wymuszanie nieakceptowanych zachowań seksualnych;

Przemoc ekonomiczna - pozbawianie środków lub stwarzanie warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby, np. niszczenie rzeczy, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek "na wspólne konto", sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów;

Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej- wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają.

Na występowanie zjawiska przemocy domowej ma wpływ wiele różnych czynników:

- normy społeczne i kulturowe - w wielu środowiskach wciąż istnieje silne przekonanie o prawie rodziców do dominacji nad dziećmi, dominacji mężczyzn nad kobietami; nadal utrwalany jest wzorzec mężczyzny silnego i przebojowego, mężczyzna ma być zdobywcą, a kobieta powinna być mu uległa; istnieje przyzwolenie na stosowanie kar cielesnych wobec dzieci; istotną siłę posiadają również normy związane z prywatnością rodziny – „brudy należy prać we własnym domu”, „nie mów nikomu co dzieje się w domu”, „w sprawy rodzinne nie należy się wtrącać”;
- status ekonomiczny – stres związany ze zbyt niskimi zarobkami, czy zagrożenie utratą pracy;
- alkoholizm – nadmierne spożywanie alkoholu powoduje ograniczenie możliwości kontroli własnego zachowania, zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem, powoduje zaburzenia percepcji i oceny rzeczywistości;
- dziedziczenie wzorca przemocy – bycie ofiarą lub świadkiem przemocy w dzieciństwie zwiększa prawdopodobieństwo stosowania przemocy w życiu dorosłym;
- osobowość osoby doznającej przemocy – brak zdolności jednostki do przystosowania się do zmieniających się warunków środowiskowych i utrzymywania optymalnego poziomu funkcjonowania psychospołecznego; jej przejawem są następujące cechy: przekonanie jednostki, że jest poza społecznością, lęk przed niepowodzeniami, pesymistyczna wizja przyszłości, brak wiary we własne możliwości, przekonanie, że nie mam na nic wpływu, że wszystko zależy od warunków zewnętrznych,
- osobowość sprawcy - chęć dominacji, wrodzona lub nabyta skłonność do agresji, nieufność, zazdrość, brak empatii, niska wrażliwość, niskie poczucie własnej wartości, obawa przed odrzuceniem i utratą rodziny.

Przemoc domowa jest zjawiskiem wysoce szkodliwym dla osoby jej doświadczającej. Oprócz szkód fizycznych w postaci obrażeń ciała, które występują bezpośrednio po akcie przemocy fizycznej lub seksualnej, powoduje również szkody psychiczne, które pojawiają się z czasem i wymagają długotrwałego i profesjonalnego leczenia. Należą do nich:

- zespół zaburzeń stresu pourazowego objawia się: ponownym doświadczaniem traumatycznego przeżycia poprzez wspomnienia lub powracające koszmary senne; nadpobudliwością, problemami ze snem, trudnościami z koncentracją uwagi, z zapamitywaniem, drażliwością, złością, omdleniami, nadmierną czujnością; unikaniem rozmów na temat wydarzenia oraz miejsc i osób, związanych z przykrym doświadczeniem;

- uzależnienia – wszelkie uzależnienia, które dla ofiary przemocy są ucieczką od bólu fizycznego i psychicznego;
- zaburzenia depresyjne - obniżony nastrój, emocjonalne otępienie, niska samoocena, brak chęci do działania, negatywne myślenie o sobie,
- zaburzenia lękowe – odczuwanie lęku przed podjęciem działania, krytyką, odrzuceniem;
- wiktymizacja – przyjęcie tożsamości ofiary; ofiara przemocy, w skutek doznawania przemocy, podejmowania nieskutecznych prób obrony siebie, a także nieumiejętnych prób pomocy z zewnątrz, nabiera przekonania, że zasługuje na takie zachowanie.

III. Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Śniadowo.

Gmina Śniadowo leży w zachodniej części Województwa Podlaskiego w Powiecie Łomżyńskim. Przebiega przez nią droga wojewódzka nr 677 wiodąca z Warszawy na Pojezierze Mazurskie i Suwalsko Augustowskie, jak również droga ekspresowa S-61 Via Baltica. Powierzchnia gminy wynosi 163 km².co stanowi 12,03 % powierzchni powiatu, 0,81 % powierzchni województwa. Gmina Śniadowo graniczy z gminami: Szumowo, Stary Lubotyń, Czerwin, Troszyn, Miastkowo, Łomża .W gminie utworzone zostały jako jednostki pomocnicze 43 sołectwa. Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 31 osób /km²

Liczba mieszkańców gminy Śniadowo wynosi **5 071** osób, z czego 2 531 - stanowią kobiety (49,91 %) , 2 540- mężczyźni (50,09 %). Liczba ludności gminy Śniadowo stanowi 10,20 % ludności powiatu, 0,44 % ludności województwa. Struktura ludności gminy przedstawia się następująco:

- osoby w wieku przedprodukcyjnym- 1 067 (21,04%),
- osoby w wieku produkcyjnym- 2 924 (57,66%),
- osoby w wieku poprodukcyjnym – 1 080 (21,30%).

Liczba mieszkańców według grup wiekowych i ich procentowy udział w latach 2021-2023

Wiek ludności	Rok 2021		Rok 2022		Rok 2023	
Grupa wiekowa	ludność	%	ludność	%	ludność	%
0-3	208	3,97	202	3,94	182	3,59
4-6	163	3,11	174	3,39	184	3,63
7-18	680	12,99	715	13,93	701	13,82
Wiek produkcyjny	3 079	58,83	2 971	57,88	2 924	57,66
60-64	162	3,10	169	3,29	171	3,37
65-74	513	9,80	506	9,86	510	10,06
75-79	136	2,60	156	3,04	171	3,37
80+	293	5,60	240	4,67	228	4,50
Ogółem:	5 234	100	5 133	100	5 071	100

Analizując zawarte w tabeli dane w gminie Śniadowo, zauważyć można zwiększający się procentowy udział osób w wieku emerytalnym, przy jednoczesnym zmniejszaniu się liczby osób w wieku produkcyjnym. Liczba dzieci i młodzieży do 18 roku życia również ulega tendencji spadkowej.

Gmina Śniadowo jest gminą typu rolniczo-przemysłowego. Dominującym kierunkiem produkcji rolnej jest wysoko rozwinięta hodowla bydła mlecznego. Znaczący udział w produkcji rolnej mają również gospodarstwa prowadzące hodowlę trzody chlewnej oraz produkcję roślinną-uprawy zbóż. Dobry poziom rozwoju prezentuje również przemysł materiałów budowlanych. Gmina posiada znakomite warunki przyrodnicze i krajobrazowe .Znaczna część jej powierzchni jest bogato zalesiona.

Południowo-wschodnią część gminy stanowi wał morenowy o najwyższym wzniesieniu pokryty kompleksem leśnym Czerwony Bór. Lasy te latem i jesienią są pełne grzybów, zaś przez cały rok stanowią wypoczynek dla wycieczek pieszych i rowerowych.

Na terenie gminy Śniadowo w zasobach infrastruktury społecznej znajdują się --

- przedsiębiorstwa handlowo-produkcyjne :” Prefbet” Przedsiębiorstwo Produkcji Betonów, PHP „Agro-Rolnik”, PHU„Agrovet” , PHU”Rafi,” PPHU” Agro-Delta”, „Megapas”, Pellet “BIO-TECHNIK”, lecznice weterynaryjne ,obsługa imprez okolicznościowych „Relax”, restauracja „Śniadowianka”, markety spożywczo-przemysłowe: Biedronka, Dino, obiekty MOP Chomentowo, Zakład stolarski;
- działające instytucje: Urząd Gminy, Bank Spółdzielczy, Gminny Ośrodek Kultury, Biblioteka Publiczna, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Śniadowie, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Szczepankowie, Przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach dysponujące 175 miejscami, Posterunek Policji.

Sieć drogową na terenie Gminy tworzą drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne. Zarządcami dróg, do właściwości których należą sprawy z zakresu planowania budowy, modernizacji, utrzymania i ochrony dróg są: drogi wojewódzkie- Podlaski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Białymstoku, powiatowe- Zarząd Dróg Powiatowych w Łomży, gminne Wójt Gminy Śniadowo.

Liczba osób bezrobotnych z terenu gminy Śniadowo zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łomży wynosi 82 osoby, w tym z prawem do zasiłku dla bezrobotnych – 11,

71 - osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, 46 - kobiet i 36 mężczyzn.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Śniadowie wynika, iż 2023r. z pomocy i wsparcia skorzystało 164 osoby, co stanowiło 3,23% wszystkich mieszkańców gminy. Decyzją przyznano świadczenie, w tym w formie pieniężnej – 35 osób, niepieniężnej- 93 osoby. Pomoc została przyznana z powodu bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, alkoholizmu, przemocy domowej. Dla 36 rodzin została udzielona pomoc w postaci pracy socjalnej.

Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy i wsparcia w latach 2021-2023

Rok	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	Liczba mieszkańców wg stanu na dzień 31 grudnia	Odsetek mieszkańców korzystających z pomocy Społecznej w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców
2021	153	95	5 234	2,92%
2022	174	109	5 133	3,39%
2023	164	87	5 071	3,23 %

Analizując dane zawarte w tabeli należy zauważyć spadek liczby mieszkańców gminy Śniadowo, jak również tendencję spadkową osób korzystających z pomocy społecznej.

Zespół Interdyscyplinarny jest istotnym elementem systemu przeciwdziałania przemocy domowej, który integruje działania wielu służb: Policji, Ośrodka Pomocy Społecznej, Oświaty, Ochrony Zdrowia, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej.

W roku 2023 do Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Śniadowo wpłynęło 8 procedur Niebieskiej Karty założonych w 8 rodzinach. Ponadto Zespół Interdyscyplinarny realizował NK z ubiegłego roku. Przewodnicząca ZI powołała 8 grup roboczych do pracy z rodziną, które odbyły 17 posiedzeń. Dla każdej rodziny opracowano indywidualne plany pomocy. Zespół Interdyscyplinarny odbył 7 posiedzeń. W trakcie prac Zespół Interdyscyplinarny zakończył procedurę NK w 9 rodzinach:

- z powodu ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy – 4
- z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań – 5.

Pomocą grup diagnostyczno-pomocowych objętych było 30 osób w 11 rodzinach. Członkowie grup sporządzili 10 formularzy NK-C / z osobą doznającą przemocy domowej/ i 11 formularzy NK-D / z osobą stosującą przemoc domową/. Odbyło się 17 posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych.

NK założone przez poszczególne instytucje w latach 2021-2023:

Wyszczególnienie	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	0	0	0
Policja	10	8	8
Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Oświata	0	0	0
Ochrona zdrowia	0	0	0

Osoby stosujące przemoc w latach 2021-2023:

	rok 2021	rok 2022	rok 2023
kobiety	0	1	1
mężczyźni	9	9	10
Ogółem	9	10	11

Osoby doznające przemocy w latach 2021-2023:

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
kobiety	7	7	9
mężczyźni	2	1	1
Ogółem:	9	8	10

Liczba rodzin objętych działaniami w ramach procedury NK w latach 2021-2023:

Rodzaj stosowanej przemocy	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Ze względu na problem przemocy psychicznej	9	8	6
Ze względu na problem przemocy fizycznej	4	4	5
Ze względu na problem przemocy seksualnej	1	0	0
Ze względu na problem przemocy ekonomicznej	0	0	0

Analizując dane z powyższych tabel należy stwierdzić, iż NK zakładane są przez Policję najczęściej podczas awantur domowych, gdzie sprawcy stosowania przemocy w chwili popełniania czynu są pod wpływem alkoholu. Osobami stosującymi przemoc są szczególnie mężczyźni. Najczęściej stosowana jest przemoc psychiczna i fizyczna. Osoby doznające przemocy domowej mogą otrzymać bezpłatną pomoc w formie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego.

Z danych **Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Śniadowie** wynika, iż w 2023 roku wezwano 12 osób w celu złożenia wyjaśnień dotyczących nadużywania alkoholu i pod jego wpływem wszczynania awantur domowych. Na wezwanie zgłosiło się 11 osób, w tym 1 osoba zobowiązała się do dobrowolnego podjęcia leczenia odwykowego w Wojewódzkim Ośrodku Terapii Uzależnień w Łomży, 1 osoba została skierowana do Punktu Konsultacyjnego w Śniadowie.

W Punkcie Konsultacyjnym w Śniadowie w roku 2023 odbyło się 49 spotkań w trakcie których odbyło się 122 sesje psychoterapeutyczne. Z pomocy punktu skorzystało 36 osób, w tym uzależnionych od alkoholu 20, 6 osób współuzależnionych, 6 osób będące ofiarami przemocy, 3 osoby skierowano do leczenia uzależnień w WOPiTu w Łomży, jedna z nich utrzymuje abstynencję, jest w stałym kontakcie z terapeutą z Punktu Konsultacyjnego. Odbyły się też sesje małżeńskie, w których problem alkoholowy uniemożliwia rodzinie normalne funkcjonowanie

Z analizy danych **Posterunku Policji w Śniadowie** wynika, że znaczna większość interwencji policji spowodowana jest nadmiernym spożywaniem alkoholu, który doprowadza do konfliktów i destabilizacji życia rodzinnego. Wielokrotnie po tych interwencjach zakładana jest „Niebieska Karta”. Problem alkoholowy jest jednym z głównych czynników przyczyniających się do agresywnych zachowań.

W roku 2023 w rodzinach z terenu Gminy Śniadowo funkcjonariusze policji przeprowadzili 24 interwencje domowe, które skutkowały 10 przypadkach założeniem Niebieskiej Karty. W kilku

przypadkach było to ponowne wdrożenie procedury Niebieskiej Karty. W 7 przypadkach osoba wskazana jako stosująca przemoc domową została odizolowana i umieszczona w PDOZ w celu wytrzeźwienia. W 4 przypadkach została wydana procedura Nakaz/Zakaz wobec osoby wskazanej jako stosująca przemoc domową. W jednej rodzinie osoba wskazana jako doznająca przemocy domowej była małoletnia. W 4 rodzinach stwierdzenie przemocy skutkowało prowadzeniem postępowania w kierunku znęcania się nad członkami rodziny przez osobę wskazaną jako sprawca przemocy oraz skierowaniem do Prokuratury Rejonowej w Łomży wniosku o wniesienie do Sądu Rejonowego w Łomży aktu oskarżenia z rt.207 § 1 kk.

W szkołach na terenie Gminy Śniadowo prowadzonych jest szereg działań mających na celu przekazanie podstawowych informacji dotyczących zjawiska przemocy, skutecznych sposobów powstrzymania przemocy, wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego. Ponadto szkoła umożliwia uczniom korzystanie z pomocy psychologiczno- pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej. W ramach działań profilaktycznych realizowane są programy i zajęcia profilaktyczne.

Wdrożone są procedury zapewniające bezpieczeństwo uczniom.

W szkołach nie zauważono dotychczas zjawiska przemocy.

Pracownicy służby zdrowia w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej udzielają osobie dotkniętej przemocą domową informacji o możliwości uzyskania pomocy i wsparcia oraz o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej. W roku 2023 nie odnotowali przypadków stwierdzenia przemocy.

Przedstawiciele **Klubu Sportowego Śniadowo** w ramach przeciwdziałania przemocy domowej udzielają informacji o możliwości uzyskania pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową. W roku 2023 nie odnotowali przypadków stwierdzenia przemocy.

Kurator Zawodowy Sądu Rejonowego w Łomży w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych, z Kodeksu Karnego Wykonawczego oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Działania te polegają na :

- egzekwowaniu od sprawców przemocy wykonywania nałożonych wyrokiem obowiązków probacyjnych,
- dyscyplinowaniu ich i motywowaniu do działań prospołecznych, do przestrzegania norm społecznych i zasad porządku prawnego,
- rozpowszechnianiu informacji i materiałów edukacyjnych o instytucjach udzielających pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem,
- kierowanie do programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy,

Kurator Zawodowy dla Dorosłych Sądu Rejonowego w Łomży w 2023 r. prowadził na terenie gminy Śniadowo 7 spraw karnych z art. 207 § 1 kk..

Pracownicy socjalni w ramach procedury NK w roku 2023 nie odnotowali sytuacji zagrożenia odebraniem dziecka. Pracownicy socjalni tutejszego ośrodka uczestniczą w pracach w grupie diagnostyczno-pomocowej, opracowują indywidualne plany pomocy w stosunku do osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą domową. W związku z tym

- diagnozują sytuację i potrzeby osoby dotkniętej przemocą;
- udzielają informacji o warunkach korzystania ze świadczeń pomocy społecznej;
- udzielają pomocy w formie poradnictwa socjalnego,
- udzielają pomocy w formie pieniężnej i niepieniężnej,
- udzielają pomocy w formie produktów żywnościowych ;
- udzielono pomocy w formie pieniężnej- 1 rodzinie,
- udzielono pomocy w formie niepieniężnej- 1 rodzinie,
- poradnictwa socjalnego -10 osobom,
- w formie produktów żywnościowych w ramach programu POPŻ- 1 rodzinie,

- wskazują możliwości skorzystania z bezpłatnej pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej, pedagogicznej oraz wsparcia, tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą;

·w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży z bezpłatnego poradnictwa psychologicznego mieszkańcy naszej gminy skorzystali z 9 godzin, z konsultacji z prawnikiem z 4 godzin,

·ponadto w Ośrodku Pokrzywdzonym Przepęstwem w Łomży z pomocy skrzytało 3 mieszkańców naszej gminy,

- w razie potrzeby kierują osoby dotknięte przemocą do placówki świadczącej pomoc całodobową dla ofiar przemocy domowej– nie zachodziła taka potrzeba;

- w razie konieczności powiadamiają Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich w Łomży – nie zachodziła taka konieczność.

Z analizy danych statystycznych wynika, że w przeważającej większości osobami narażonymi na doznawanie przemocy są kobiety natomiast mężczyźni wskazywani są jako osoby podejrzane o stosowanie przemocy domowej.

Przemoc to najczęściej spotykana forma agresji interpersonalnej. Wciąż jednak jest to zjawisko trudne do oszacowania. Jednak z analizy danych wynika, iż coraz więcej osób decyduje się na podjęcie terapii oraz korzystanie ze wsparcia psychologicznego, jako jednej z form sprzyjającej zmianie postaw wobec przemocy oraz jako forma radzenia sobie w trudnych sytuacjach kryzysowych a zwłaszcza w sytuacji przemocy domowej.

Złożoność i stopień skomplikowania formalnych jak i emocjonalnych relacji rodzinnych sprawia też, że instytucje nie są często w stanie wnikać w dotkniętą problemem rodzinę i skutecznie interweniować w przypadku kryzysu. Incydenty przemocy wewnątrzrodzinnej są dość łatwe do ukrycia w początkowej fazie występowania. Trzeba podkreślić, iż przemoc nie jest rozwiązaniem konfliktów rodzinnych i bezpośrednia reakcja na nią, jak również długotrwałe jej skutki przyczyniają się do wewnętrznego rozbicia rodziny. Z tego powodu ważne jest by osoba doznająca przemocy w miarę możliwości jak najszybciej uzyskała dostęp do profesjonalnego wsparcia psychologicznego.

W Gminie zauważalny jest wzrost ujawniania przypadków przemocy domowej. Otwarcie się na problem przemocy, jak również fakt rosnącego zainteresowania zjawiskiem przemocy, o którym szeroko dyskutują media, ułatwia tym osobom podjęcie działań zmierzających do poprawy własnej sytuacji. Osoby doznające przemocy domowej coraz chętniej korzystają z poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, prawnego, socjalnego).

Trudno jest jednak w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy w szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

IV. Cele programu.

1. Główne cele programu:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Śniadowo;
- 2) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc domową;
- 3) zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy domowej;

Cele główne będą realizowane m.in. przez następujące zadania:

1. Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Śniadowo.
2. Podnoszenie wrażliwości społecznej na problem przemocy domowej.
3. Wsparcie ofiar i ich rodzin dotkniętych przemocą domową.
4. Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej na problem przemocy domowej oraz prowadzenie działalności edukacyjno-informacyjnej.
5. Podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników i służb zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy domowej.
6. Oddziaływanie na sprawców przemocy domowej.

2. Cele szczegółowe programu;

Cel 1. Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej w Gminie Śniadowo

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Zbieranie i analiza danych dotyczących występowania aktów przemocy domowej	Sporządzanie statystyk określających wielkość zjawiska przemocy i ich aktualizacja,	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Pomocy Społecznej w Śniadowie, - Zespół Interdyscyplinarny Gminy Śniadowo, - Posterunek Policji w Śniadowie, - placówki oświatowe z terenu gminy Śniadowo, - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Śniadowie, - zakład opieki zdrowotnej, - organizacje pozarządowe, -Kurator Zawodowy Sądu Rejonowego w Łomży. 	2024-2032 każdego roku do końca marca

Cel 2. Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej

Lp	Zadanie	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Prowadzenie zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	a) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, b) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową, c) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy ofiarom przemocy w środowisku lokalnym, d) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, ofiar przemocy domowej, e) monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, f) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej, g) podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Pomocy Społecznej w Śniadowie, - Zespół Interdyscyplinarny Gminy Śniadowo, - Posterunek Policji w Śniadowie, - inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej 	Działania ciągłe 2024 - 2032

Cel 3 . Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia ofiarom przemocy domowej.

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
1.	Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego ofiarom przemocy	a) prowadzenie poradnictwa specjalistycznego , b) edukowanie ofiar w zakresie przysługujących im praw; c) udzielanie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach interwencji kryzysowej i w specjalistycznych ośrodkach wsparcia; d) rozpowszechnianie telefonu zaufania „Niebieska Linia”	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Pomocy Społecznej w Śniadowie, - Zespół Interdyscyplinarny Gminy Śniadowo/grupy diagnostyczno-pomocowe , - Zespół Gabinetu Lekarza Rodzinnego w Śniadowie - Punkt Konsultacyjny , - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Śniadowie, -Posterunek Policji w 	2024-2032 na bieżąco

			Śniadowie, - Placówki oświatowe na terenie gminy Śniadowo,	
3.	Łagodzenie następstw zjawiska przemocy domowej	a) motywowanie sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy, b) informowanie sprawców o konsekwencjach prawnych stosowania niedozwolonych czynów,	-Ośrodek Pomocy Społecznej w Śniadowie , -Zespół Interdyscyplinarny Gminy Śniadowo/grupy diagnostyczno-pomocowe	2024-2032 na bieżąco

Cel 4. Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą domową

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
1.	Edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy domowej	a) prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i przemocy m.in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki, b) organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, c) współuczestnictwo w kampaniach prowadzonych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej d) dystrybucja ulotek i informacji na temat przemocy i jej skutków e) organizowanie konkursów np. plastycznych wśród dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania przemocy domowej	- Ośrodek Pomocy Społecznej w Śniadowie, - Posterunek Policji w Śniadowie -Placówki oświatowe na terenie gminy Śniadowo	2024-2032 działania ciągłe

Cel 5. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej w celu poprawy współpracy i skuteczności podejmowanych działań

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
1.	Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przeciwdziałania przemocy domowej	a) uczestnictwo w szkoleniach, doradztwie, warsztatach, konferencjach przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy domowej, realizacji procedury Niebieskiej Karty, b) organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji wchodzących w skład Zespołu	- Ośrodek Pomocy Społecznej w Śniadowie, - Posterunek Policji w Śniadowie, - Placówki oświatowe, -Zespół Interdyscyplinarny Gminy Śniadowo,	2024 – 2032 W miarę potrzeb oraz możliwości finansowych

V. Adresaci programu.

- 1) Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy domowej;
- 2) Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy domowej;
- 3) Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.

VI. Realizatorzy programu:

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Śniadowie;
- 2) Posterunek Policji w Śniadowie;

- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 4) Sąd Rejonowy w Łomży;
- 5) Placówki oświatowe na terenie Gminy Śniadowo;
- 6) Zespół Interdyscyplinarny Gminy Śniadowo;
- 7) Zespół Gabinetu Lekarza Rodzinnego w Śniadowie;
- 8) Organizacje pozarządowe.

VII. Spodziewane efekty:

- 1) zmniejszenie poczucia bezradności ofiar przemocy;
- 2) zwiększenie wiedzy instytucji zajmujących się przemocą domową na temat zjawiska przemocy – diagnoza rzeczywistego rozmiaru zjawiska na terenie Gminy Śniadowo;
- 3) zwiększenie skuteczności działań;
- 4) zmiana postaw społecznych wobec przemocy;
- 5) nabycie umiejętności asertywnych zachowań przez osoby i rodziny dotknięte bądź zagrożone zjawiskiem przemocy domowej;
- 6) zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy dla ofiar przemocy domowej.

VIII. Miejsce i czas realizacji programu.

Program będzie realizowany na terenie gminy Śniadowo w latach 2024 - 2032. Wdrażanie rozpocznie się po jego uchwaleniu, a działania zaplanowane do realizacji będą wprowadzane w formie ciągłej.

IX. Monitorowanie skutków i efektów programu.

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do końca lutego każdego roku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Śniadowie.

X. Sprawozdawczość .

Ośrodek Pomocy Społecznej w Śniadowie do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Gminy Śniadowo sprawozdanie z realizacji Programu.

XI. Finansowanie Programu .

Program będzie finansowany ze środków budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej.

XII. Program będzie realizowany o następujące akty prawne :

- 1) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie /DZ.U. z 2024 poz.424 z późn. zm. /;
- 2) ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej / Dz. U. z 2024 r. poz.1283/;
- 3) ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi / Dz.U. z 2023 r. poz.2151 z późn zm. /.